

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Rijeka, Žrtava fašizma 7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Rijeci, po sucu toga suda Katarini Bajčić Ivančević, u pravnoj stvari tužitelja Vlade Manarina iz Kostrene, Maričići 7, OIB 01915668965 zastupan po punomoćniku Borisu Gregoviću odvjetniku u Rijeci protiv tuženika Addiko bank d.d., Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB 1403633387 zastupan po punomoćniku Zlatku Knezoviću odvjetniku iz OD Knezović i partneri odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti i dr., nakon glavne rasprave održane i zaključene dana 06. srpnja 2026. u prisutnosti tužitelj i punomoćnika tužitelja, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, te javne objave od dana 27. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnim dio odredbe čl. 5. Ugovora o kreditu broj: 306-361/2007 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine sklopljenog 5. srpnja 2007. između tužitelja kao korisnika kredita i prednika tuženika kao Banke, a kojom je ugovoreno kako se prije isplate kredita odbijaju od iznosa kredita jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,25% (jedancijelihdvadesetpet posto) iznosa kredita.

II Nalaže se tuženiku isplatiti tužitelju 364,07 EUR s pripadajućom zateznom kamatom po stopi od 15% godišnje do 31. prosinca 2007., od 1. siječnja 2008. do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, od 1. srpnja 2011. do 30. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, od 1. kolovoza 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, od 1. siječnja 2023. pa do namirenja po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2024. uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište

referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, tekućom od 30.7.2007. pa do isplate, sve u roku 15 dana pod prijetnjom ovrhe

III. Nalaže se tuženiku da u roku od 15 dana plati tužitelju parnični trošak ovog postupka u visini od 536,64 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od 27. srpnja 2026. do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi od 22. svibnja 2025. navodi kako je 5. srpnja 2007. tužitelj je s prednikom tuženika sklopio Ugovor o kreditu broj: 306-361/2007 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine (dalje u tekstu: ugovor o kreditu) kojim je tužitelju odobren stambeni kredit u iznosu 49.920,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti dok je u članku 5. navedeno kako se, prije isplate kredita, od iznosa kredita odbijaju jednokratni troškovi obrade u iznosu 1,25% iznosa kredita (tzv. ulazna naknada). Tužitelj smatra kako je naplaćivanje ulazne naknade nepošteno i ništeto i to iz razloga kako slijedi. Odredbom čl. 81. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/03 i 46/07, dalje u tekstu: ZZP) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, bilo je propisano kako ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača dok je st. 2. propisano kako se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 87. st. 1. ZZP propisano je kako je nepoštena ugovorna odredba ništava dok je st. 2. propisano kako ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe. Odredbom čl. 3. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/05, dalje u tekstu: ZOO) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu bilo je propisano kako su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni. Odredbom čl. 4. ZOO propisano je kako su sudionici, u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa, dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja. Odredbom čl. 322. st. 1. ZOO propisano je kako je ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo. Iz okolnosti da se, u konkretnom slučaju, radi o tipskom ugovoru, da se o

spornoj ugovornoj odredbi o ulaznoj naknadi nije ni moglo pregovarati kao i da prednik tuženika nije prezentirao tužitelju o kakvim se točno troškovima radi (tužitelj nije bio informiran o razlozima koji opravdavaju plaćanje ulazne naknade i o njezinoj krajnjoj svrsi), može se zaključiti da je primjena sporne ugovorne odredbe prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka na štetu tužitelja kao potrošača pa je takva ugovorna odredba ništetna. Dodatno, u konkretnom slučaju povrijeđeno je i načelo savjesnosti i poštenja koje podrazumijeva da su sudionici u obveznom odnosu dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana vodeći računa o smislu i svrsi obveznih odnosa. Time što prednik tuženika nije dokazao opravdanost ugovaranja sporne ugovorne odredbe u ugovorenom postotku od iznosa kredita proizlazi zaključak da ugovaranjem ulazne naknade nisu pokriveni stvarni troškovi koje je prednik tuženika imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanja kredita.

Iz presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske, posl. br. Rev 673/2023-2 od 13. veljače 2024. (donesene u predmetu iste činjenične i pravne osnove) proizlazi kako je sporna odredba ništetna „jer se o odredbi o plaćanju naknade za obradu i odobravanje kredita nije pojedinačno pregovaralo, jer je ta odredba, iako jasna i uočljiva, bila unaprijed formulirana od strane banke, jer na nju tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja, jer ona suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (neovisno o visini iznosa naknade), posebice imajući u vidu da su i neke druge ugovorne odredbe nepoštene (o promjenjivoj kamatnoj stopi, o valutnoj klauzuli, te da tužitelju nije razjašnjena relacija odnosa između naknade te zauzvrat pruženih usluga (u smislu koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa naknade za obradu i odobravanje kredita)).“

U odnosu na tijek zatezne kamate, tužitelj ima, sukladno odredbi čl. 1115. ZOO, pravo na zateznu kamatu od dana plaćanja ulazne naknade budući je tuženik nesavjestan stjecatelj jer je u potrošačkom kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača te je, samim time, ta ugovorna odredba ništetna. Također, ističe se kako je upravo tuženik odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe koju je nametnuo tužitelju kao potrošaču bez mogućnosti pregovaranja. Prethodno podnošenju tužbe, tužitelj se obratio tuženiku sa zahtjevom za mirno rješenje spora, a koju mogućnost je tuženik otklonio slijedom čega je tužitelj prisiljen svoja prava i pravne interese ostvarivati sudskim putem, no tuženik je dostavio potvrdu o visini i datumu plaćanja naknade slijedom čega njezina visina ne bi trebala biti sporna. Iz dostavljene potvrde proizlazi kako je 30. srpnja 2007. tuženik naplatio tužitelju naknadu za obradu kredita u iznosu 364,07 EUR/2.743,10 kn.

Stoga predlaže sudu da po provedenom dokaznom postupku donese presudu kojom se utvrđuje ništetnom odredba čl. 5 s ugovora o kreditu zaključenom između stranaka 05. srpnja 2007. kojom je ugovorena naplata naknade za obradu kreditnog zahtjeva te isplate stečenog bez osnove zbog primjene navedene ništetne odredbe sadržaja pobliže opisanog u izreci ove odluke uz naknadu parničnog troška.

Tuženik u odgovoru na tužbu tuženik navodi da osporava osnovu tužbenog zahtjeva. Po predmetnom Ugovoru o kreditu da je naplaćena naknada za obradu kredita dana 30. srpnja 2007. godine u iznosu od 2.743,10 HRK. Nadalje, tuženik ističe prigovor zastare.. Imajući na umu da je tužitelj njime dobio na raspolaganje 49.920,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti, a tužbenim zahtjev traži isplatu u iznosu od 364,07 EUR, tuženik ističe da je u slučaju ništetnosti spornih odredbi (što tuženik osporava) riječ o zabrani manjeg značaja u smislu člana 326., stavka 2. Zakona o obveznim odnosima ("Službeni list NN 35/2005: dalje u tekstu: ZOO 05). Slijedom toga, tuženik predlaže sudu odbiti tužbeni zahtjev. Tuženik također ističe kako tužitelju osporava status potrošača.

U odnosu na članak 5. Ugovora o kreditu (troškovi obrade kredita) tuženik navodi da je u čl. 5. Ugovora jasno navedeno kako se prije isplate kredita korisniku kredita jednokratno odbijaju troškovi u iznosu od 1,50% iznosa kredita. Stoga da je činidba na koju se tužitelj obvezao u potpunosti određena. Pitanje određenosti moglo bi se postaviti ako bi ugovorne strane predvidjele da korisnik banci treba nadoknaditi neke troškove, a da pritom nije naveden paušalni iznos koji se plaća na ime te naknade, i to sam ako se pravilima tumačenja ne bi moglo utvrditi na koje se troškove takva odredba odnosi. Onoga trenutka kad je iznos naknade kvantificiran, argument neodređenosti otpada.

Člankom 1022. stavkom 2. ZOO-a/05 propisano je da se ugovorom o kreditu utvrđuje iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Troškovi obrade kredite jesu uvjeti davanja kredita. To da je naknadno potvrdio i zakonodavac. Tako se u članku 2., stavku 1., točki 7. Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, broj 52/16) navodi da ukupni troškovi kredita za potrošača uključuju kamate, naknade, poreze i sve druge naknade koje potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu te koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika. Dakle, nije točno da banka na temelju ugovora o kreditu smije naplatiti samo ugovorenu kamatu. Iako taj zakon nije bio na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu da govori u prilog tomu da je tuženik na temelju članka 1022. stavka 2. imao pravo naplatiti tužitelju i druge naknade, što uključuje i troškove obrade kredita. Uz navedeno, tuženik posebno ističe kako se troškovi obrade kredita iskazuju kroz efektivnu kamatnu stopu (EKS). Naime, prema članku 173. stavku 1. Zakona o bankama (NN 84/2002), Banka je dužna na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima. U stavku 3., točki 5. tog članka, navedeno je da se Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju sljedeći podaci: (...) efektivne kamatne stope koje odražavaju ukupnu cijenu kredita, izračunate sukladno propisima Hrvatske narodne banke. Nadalje, prema članku 174. Zakona o bankama, Hrvatska narodna banka može propisati jedinstveni način izračunavanja i iskazivanja cijene kredita i depozita (efektivne stope iz članka 173. stavka 3. točke 5. i stavka 4. točke 5.). Na temelju tog članka Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o jedinstvenom iskazivanju efektivne kamatne stope na kredite i depozite (NN 74/03). Dakle, trošak obrade kredita naplaćen je kroz efektivnu kamatnu stopu (EKS). Efektivna kamatna

stopa (EKS) je kamatna stopa koja odražava sve troškove kredita, uključujući naknade, osiguranja, depozit, i ostale izravno povezane troškove kredita. Tuženik ističe kako je ulazna naknada, prema stavu Hrvatske narodne banke dio efektivne kamatne stope koja predstavlja cijenu u smislu članka 84. ZZP-a te se posljedično prema istom ne provode testovi transparentnosti i poštenosti. Također, u članku 173. Zakona o bankama propisano je da je banka dužna u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim podatke koji se odnose na naknade odnosno provizije koje banka zaračunava korisniku kredita. Tuženik je navedenu obvezu ispunio. Slijedom navedenog, člankom 5. Ugovora o kreditu ugovorna je odredba koja je uvjet davanja kredita i koja se iskazuje kroz efektivnu kamatnu stopu, pa za njezino ugovaranje postoji valjani pravni temelj. Tuženik ističe da se predmetna naknada izrijeком navodi u članku 3. Pravilnika o naknadama na potrošačke kredite (Narodne novine broj 15/2014): Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja. U odnosu na tužiteljeve tvrdnje o navodnoj nepoštenosti i posljedično ništetnosti sporne ugovorne odredbe, tuženik ističe da je članak 5. Ugovora o kreditu jasna, lako uočljiva i razumljiva odredba. Jasna jer je navedeno da se prije isplate kredita od iznosa kredita odbijaju jednokratni troškovi obrade. Lako uočljiva jer je navedena u članku 5. istim fontom i veličinom slova kao što su ispisane ostale odredbe Ugovora o kreditu. Time je ostvaren zahtjev transparentnosti iz članka 84. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003, dalje u tekstu: ZZP 03). Takva odredba kao što je već rečeno je jasna i nedvosmislena, u skladu s zakonom i nije podložna jednostranim promjenama od stranke Banke. U pogledu jasnosti i uočljivosti tuženik nadodaje kako su tužitelj i tuženik pojedinačno pregovarali prilikom sklapanja ugovora, te su tužitelju odnosno klijentu stavljeni na uvid svi podaci i uvjeti kreditiranja te je tuženica postupala sukladno prisilnim propisima i pod nadzorom Hrvatske narodne banke. Ukazuje kako je člankom 296. stavkom 3. ZOO-a propisano da se odredba istog članka, stavka 1. ne primjenjuje na odredbe općih uvjeta čiji je sadržaj preuzet iz važećih propisa ili se prije sklapanja Ugovora o njima pojedinačno pregovaralo, a druga strana je pritom mogla utjecati na njihov sadržaj – stoga da je jasno kako predmetna odredba nije i ne može biti ništetna. Osim činjenice da je tužitelju sve bilo jasno i da mu je prije potpisivanja ugovora izprezentiran ugovor i njegovi učinci pa tako i u odnosu na predmetnu odredbu, tuženik ukazuje kako je Ugovor solemniziran sukladno članku 3. Zakona o javnom bilježništvu, stoga je tužitelj potpisivanjem Ugovora iskazao svoju volju za sklapanjem Ugovora pod predočenim uvjetima. Tuženik posebno napominje da je naknada koja se odnosi na trošak obrade kredita bila predmet prosudbe Suda Europske unije u kontekstu Direktiva 93/13/EEZ od 5. travnja 1993., i to u presudi C-621/17 od 3. listopada 2019. (Kiss protiv CIB Bank) i presudi C-84/19 od 3. rujna 2020. (Profi Credit Polska SA protiv QJ). U presudi C-621/17 od 3. listopada 2019. Sud EU zauzeo je stav da ta odredba mora biti jasna i razumljivo sastavljena, ali da

banka pritom ne mora detaljno navoditi sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetnu naknadu. Tako se u toj odluci izričito navodi: Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose. Nadalje, u točki 75. presude C-84/19 od 3. rujna 2020. (Profi credit Polska SA protiv QJ) Sud EU drugim je riječima ponovio stav koji je zauzeo u presudi C-621/17 od 3. listopada 2019. godine: Doduše, prodavatelj robe ili pružatelj usluge nije obavezan detaljno navesti prirodu svake usluge koju pruža u obliku protučinidbe za troškove koje na temelju ugovornih odredbi snosi potrošač, kao što su to „provizija“ i „početna naknada“. Međutim, kako bi se ispunila obveza transparentnosti, važno je da se priroda usluga koje su stvarno pružene može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora. Osobito je važno što je u toj presudi Sud EU zauzeo stav da je tzv. ulazna naknada ugovorna odredba koja je izuzeta iz tzv. testa poštenosti u smislu članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. godine. Razlog za to izuzimanje je u tome što ne postoji nikakva tablica ili pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjere te primjerenosti. Tako je u točki 79. navedeno: Kao drugo, kad je riječ o provjeri „primjerenost[i] cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robe, na drugoj“, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da je ta kategorija ugovornih odredbi, prema kojima se ne može primijeniti provjera eventualne nepoštenosti, ograničena opsega, s obzirom na to da se odnosi samo na primjerenost predviđene cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvrat isporučiti, a razlog za to izuzimanje leži u činjenici da ne postoji nikakva tablica ili objektivan pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjere te primjerenosti (vidjeti u tom smislu presude od 30. travnja 2014., Kásler i Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, t. 55. i od 3. listopada 2019., Kiss i CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, t. 34.). Sumirajući dosad navedeno, prema stavu Suda Europske unije, ako je odredba kojom je banka ugovorila tzv. ulaznu naknadu jasno predočena potrošaču i ako je potrošač shvatio ekonomsku posljedicu njezina ugovaranja, ona je valjana i proizvodi sve pravne učinke. Naprijed navedeno da potvrđuje zauzeti stav u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19. U presudi Suda EU C-565/21 zauzet je stav da se odredba članka 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da je za ocjenu jasnoće i razumljivosti ugovorne odredbe kojom se predviđa da zajmoprimac plaća naknadu za obradu zahtjeva nadležni sud dužan provjeriti, s obzirom na sve relevantne činjenične elemente, je li zajmoprimcu omogućeno da procijeni ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze za njega, shvati prirodu usluga koje se pružaju u zamjenu za troškove predviđene navedenom odredbom i provjeri da ne postoji preklapanje među različitim troškovima predviđenim ugovorom ili među uslugama za koje se oni naplaćuju.

Nadalje tuženik ukazuje da je u presudi Suda EU C-186/16 zauzet stav da se odredba članka 4. stavak 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da pojam „glavni predmet ugovora” u smislu te odredbe obuhvaća ugovornu odredbu, poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, sadržanu u ugovoru o zajmu u stranoj valuti, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i u skladu s kojom se zajam mora vratiti u istoj stranoj valuti kao u onoj u kojoj je ugovor o zajmu sklopljen s obzirom na to da se tom odredbom utvrđuje bitna obveza koja određuje taj ugovor. Slijedom toga, ta odredba ne može se smatrati nepoštenom ako je jasno i razumljivo sastavljena. Dakle, tuženik je jasno i transparentno prikazao trošak svoje usluge koji nije obuhvaćen ugovorenom kamatnom stopom. Ugovorena kamatna stopa predstavlja prihod od plasmana i ne obuhvaća troškove poslovanja, koji se mogu samostalno ugovoriti, kako je to učinjeno u članku 6. Ugovora o kreditu.

Da je nejasno kako bi to eventualni prikaz strukture naplaćene naknade za troškove obrade kredita mogao utjecati na veći stupanj potrošačeve informiranosti. Tuženik da je konstantno pod intenzivnim nadzorom Hrvatske narodne banke, koja nikada nije dovodila u pitanje zakonitost naplaćivanja predmetne naknade, a ni danas je ne dovodi u pitanje – upravo zato što ta naknada predstavlja standard bankarskog poslovanja u cijelom svijetu.

Tuženik ističe kako tuženik nije iznio nije jednu tvrdnju u prilog tome da je sporna ugovorna odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja na štetu tužitelja. Zaključno, tuženik ukazuje na sudsku praksu koja potvrđuje dosadašnje navode.

Ukazuje tuženik na Izvod iz zapisnika s prve sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda RH (1/04) održane 05. ožujka 2004., Su-IV-222/04 koji kaže da „ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva“. To da znači da čak i u slučaju kada bi bio opravdan zahtjev za povrat plaćenog (što tuženik osporava), tužitelju ne bi pripadale zatezne kamate od dana naplaćene naknade. Stoga predlaže odbiti tužitelja s tužbom i tužbenim zahtjevom u cijelosti uz naknadu parničnog troška

U dokaznom postupku sud je izvršio uvid i pročitao dokumentaciju priloženu spisu, proveden je dokaz saslušanjem tužitelja.

Ocjenom svih provedenih dokaza, a u smislu odredbe čl. 8 ZPP-a ovaj sud drži tužbeni zahtjev tužitelja osnovanim

Tužitelj ovom tužbom traži utvrđenje ništetnim čl. 5 Ugovora o kreditu zaključenog između stranaka 27. ožujka 2007. u kojoj odredbi je navedeno da „da je tužitelj obavezan platiti naknadu za obradu kredita u visini od 1,25% od iznosa kredita. Slijedom takvog utvrđenja potražuje i isplatu naknade u visini od 364,07 EUR koja mu je naplaćena primjenom te odredbe sa zakonskom zateznom kamatom da dana kada mu je ista naplaćena.

Tuženik osporava tražbinu tužitelja. Ističe kako odredba sadržana u čl. 5. ugovora o kreditu nije nepoštena, a slijedom toga niti ništetna prema ZZP, ne osporava visinu tražbine, spori tijek zakonskih zateznih kamata i ističe prigovor zastare.

Tužiteljev status potrošača je sporan.

Prema članku 3. Zakona o zaštiti potrošača/03 koji je bio važeći u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu potrošači svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu nam je njegovom zanimanju, niti njegovoj posebnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Prema navedenoj zakonskoj odredbi za status moraju biti kumulativno ispunjena 2 uvjeta i to a da se radi o fizičkoj osobi i da on sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji im nije u svrhu njene poslovne djelatnosti već u osobne ne komercijalne svrhe. Iz provedenog dokaznog postupka posebice iz ugovora o kreditu od godine i iskaza tužitelja neprijeporno proizlazi da ima status potrošača, naime prvi uvjet nesporno postoji, a što se tiče drugog uvjeta jasno je, a uzimajući u obzir članak 2 ugovora o kreditu da je predmetni namjenski stambeni kredit podignut za adaptaciju nekretnine, stoga iz navedenog jasno proizlazi, kako pravni posao nije zaključen u svrhu poslovne djelatnosti, već osobne i to adaptacije nekretnine za stanovanje, a suprotno tome tuženik na kojem je teret dokaza nije dokazao.

Sporno je među parničnim strankama je li ugovorna odredba iz čl. 5 ugovora o kreditu nepoštena, a slijedom toga i ništetna.

S obzirom na utuženo razdoblje mjerodavne su odredbe Zakona o zaštiti potrošača sa svim izmjenama i dopunama (NN 79/07 i 79/09). Odredbom čl. 99. ZZP-a iz 2007. g. propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Iz sadržaja predmetnog ugovora o kreditu proizlazi da je odredba koja su se odnosi tzv. ulaznu naknadu, jasno vidljiva- uočljiva u istoj je navedeno da se u visini od 1,25 % od iznosa kredita, jednokratna naknada, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita.

No ovdje treba utvrditi je li predmetna ugovorne odredba iz čl. 5 Ugovora o kreditu bila razumljiva tužitelju kao potrošaču posljedično čemu je li poštena u smislu zakonskih odredbi iz čl. 99. ZPP-a iz 2007. g.

Analizirajući sam ugovor o kreditu ovaj sud utvrđuje da se radi o tipskom unaprijed formuliranog ugovoru, pripremljenom od strane banke –kreditora, stoga po prirodi stvari o pojedinim odredbama ugovora o kreditu nije moglo pojedinačno pregovarati niti se pregovaralo.

Sam tužitelj u iskazu navodi da ni na koji način nije mogao utjecati na sadržaj te ugovorne odredbe ona se već nalazila u ugovoru, nije mogao pregovarati niti o jednoj odredbi ugovora o kreditu pa niti o odredbi čl. 5 ugovora. Nije mu pojašnjeno zašto se ta naknada plaća koji su to točno troškovi obuhvaćeni istom, samo mu je rečeno da ju mora platiti,. Banka je pripremila ugovor.

Tuženik nije predložio saslušanje osobnog bankara koji je razgovarao s tužiteljem, a da bi se moglo utvrditi je li se baš o toj ugovornoj odredbi pregovaralo kako to tuženik ističe u odgovoru na tužbu.

Nadalje tuženik uopće ne navodi što se tom naknadom podmirivalo, nigdje ne stoji što točno ta naknada obuhvaća i koje to opravdane troškove obrade glede izdavanja kredita banka ima, ako je banka i imala kakve troškove glede obrade zahtjeva i izdavanja ugovora o kreditu isti se trebaju plaćati iz redovnih prihoda banke tuženika odnosno iz prihoda koji proizlaze iz redovnog poslovanja banke, a ne na način da se potrošaču nameće obveza ulazne naknade. Iako u vrijeme zaključenja ugovora ugovaranja takve naknade nije bilo nezakonito, Zakonom o potrošačkom kreditiranju iz 2017. je propisano da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu/ ili odobravanje kredita iz čega je jasno proizlazi intencija zakonodavca da su potrošači u kreditima već opterećeni nizom davanja, plaćanje solemnizacije ugovora, stoga nametanje ove obveze potrošaču u periodu prije 2017. sud smatra nepoštenom praksom.

Potrošač mora razumjeti na formalnoj i gramatičkoj razini, kao i u pogledu njihovog konkretnog dosega u smislu da zna koje to stvarne troškove plaća i da može procijeniti sve ekonomske posljedice koje bi proizašle iz tih odredbi. Obzirom na opseg informiranosti koja proizlazi iz dokumentacije u spisu (prednik tužitelja je bio informiran o obvezi plaćanja predmetne naknade, ali nije bio informiran o razlozima koji opravdavaju plaćanje te naknade odnosno nije informiran koje usluge i koji troškovi tu ulaze i u kojoj visini svaki od njih niti o krajnjoj svrsi plaćanja te naknade), u ovom konkretnom slučaju taj zahtjev transparentnosti nije zadovoljen. Osim toga, i činjenica da je visina naknade za obradu kredita određena u postotku od odobrenog kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, upućuje na zaključak da ugovorenom naknadom za obradu kreditnog zahtjeva nisu "pokriveni" stvarni troškovi koje tuženica ima pri obradi svakog pojedinog kreditnog zahtjeva pa je stoga navedena ugovorna odredba u kojoj je ugovorena navedena jednokratna naknada suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu prednika tužitelja kao potrošača, (tako i u pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženom u više odluka, primjerice Rev- 715/2024-2 od 22. svibnja 2024. i Rev-673/2023-2 od 13. veljače 2024.

Valja ukazati da je Sud Europske unije u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19 vezano uz nepoštenost ugovorne odredbe o tzv. ulaznoj naknadi iznio stav:

"3. Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske ustanove kojim se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri." , pa iako se Direktiva 93/13 ne primjenjuje na konkretan slučaj obzirom je ugovor o kreditu sklopljen 2007., to je i u duhu prava Europske unije zahtjev tužitelja za utvrđenje ništetnosti odredbe čl. 5. ugovora o kreditu u dijelu u kojem je ugovoreno kako se prije isplate kredita odbijaju od iznosa kredita jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,25% (jedancijelihdvadesetpet posto) iznosa kredita osnovan.

Dakle neprijeporno je da se o navedenoj ugovornoj odredbi iz čl. 5 Ugovora nije pojedinačno pregovaralo, a ista uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana jer obvezuje tužitelja-potrošača na plaćanje naknade u visini od 1,25% od iznosa kredita koji mu je odobren , u konkretnom slušaju radilo se o naknadi koja ja tužitelju obračunata u visini od 2.743,10 KN/364,07 EUR (fiksni tečaj konverzije) dakle ne radi se o neznatnom iznosu, pa je navedena odredba nepoštena odredba sukladno odredbi članka članka 87. stavak 1. ZZP – a ništetna.

Ista je protivna i osnovnim načelima obveznog prava poput načela ravnopravnosti stranaka ugovornog odnosa i načelu dužnosti suradnje stranaka u ugovornom odnosu, kao i zabrane zlouporabe prava. Banka- tuženik ugovaranjem ovakve odredbe je ta osnovna načela iz ugovornih odnosa prekršila, iskoristivši poziciju jače strane u ovom ugovornom odnosu.

Slijedom toga valjalo je odlučiti kao u točki I izreke ove odluke.

U odnosu na navod tuženika da je potraživanje tužitelja u zastari valja navesti kako taj prigovor nije osnovan, naime uzimajući u obzir pravno shvaćanje sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020., po kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05. (članak 104. stavak 1. ZOO/91.) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora staloga zastare nema.

Kako je odredbe čl. 5 st. 2 ugovora o kreditu ništena to je tuženik temeljem odredbe čl. 323 st. 1 ZOO-a u vezi s odredbom čl. 1111 ZOO-a dužan tužitelju vratiti iznos od 364,07 EUR zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana 30.07.2007. dana kada je ista tužitelju naplaćena pozivom na odredbu čl. 1115 ZOO-a jer se tuženik ima smatrati nepoštenim stjecateljem jer se radi o povratu onog što je tuženik

stekao na temelju nepoštenih ugovornih odredbi stoga je odlučeno kao u točki II izreke ove odluke.

Ostali navodi parničnih stranaka nisu posebno obrazlagani budući nisu bili važni za presuđenje u ovoj pravnoj stvari .

Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl.154. st. 1. i 155 Zakona parničnom postupku pa je tužitelju zastupanom po punomoćniku iz reda odvjetnika priznat je trošak sastava tužbe u visini od 50 bodova (Tbr. 7, toč.1) za sastav podneska od 10. rujna 2025. u visini od 50 bodova (Tbr 8 toč.1) te za zastupanje na ročištima održanima 20. svibnja 2026 i 06. srpnja 2026. svaki u visini od po 50 bodova (Tbr. 9 toč.1), vrijednost boda 2,00 EUR sve uz priznanje 25 % PDV-a, a odmjereno sukladno Tarifi o nagradama i naknadi za rad odvjetnika. Tužitelju je valjalo priznati i trošak sudske pristojbe na tužbu od 6,64 EUR, na presudu od 30,00 EUR što sveukupno iznosi 536,64 EUR. Na dosuđeni iznos troška tužitelju pripadaju zakonske zatezne kamate od presuđenja pozivom na odredbu čl.151 st. 3.ZPP-a. Slijedom toga odlučeno je kao u točki III. izreke presude.

U Rijeci 27. srpnja 2026..

S U D A C
Katarina Bajčić Ivančević

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana održavanja ročišta na kojem je presuda objavljena ukoliko je stranka uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa presude ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje.

Žalba se podnosi u tri istovjetna primjerka putem ovog suda, a o žalbi odlučuje nadležni Županijski sud u RH.

D N A :

- pun. tužitelja uz rješenje o plaćanju sudske pristojbe na presudu
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088b-3ffd0**

Kontrolni broj: **02096-f2caf-86a26**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.